

Věci jsou ošklivé, pokud Rusko zmáčkne jadernou spoušť na Ukrajině

 nationalinterest.org/feature/things-get-ugly-if-russia-pulls-nuclear-trigger-ukraine-206247

25. února 2023

Před nedávnem se jeden z mých studentů zeptal: „Takže, pokud mi můj telefon říká, že Rusové na Ukrajině *použili* jaderné zbraně, mám tady udělat něco jiného? Jinými slovy: mám zamířit do kopců?“

Moje odpověď je "ne." Vlády USA a Ruska dobře vědí, že vzájemné lobování jadernými zbraněmi by bylo sebevražedné – každá z nich má dost silných jaderných zbraní, které přežijí, na to, aby vyhladily tu druhou jako fungující společnost. Nikdo nepojede po té cestě záměrně.

Ale je to nervózní „ne“, protože klíčovou lekcí z krizí posledních několika desetiletí je, že existuje mlha krize, stejně jako existuje mlha války, a mohou se stát věci, které žádný vůdce původně nezamýšlel. A v tomto případě přemýšlení o tom, jak by Spojené státy mohly reagovat na ruské jaderné využití, jasně ukazuje, jak rychle by se věci mohly stát velmi složitými.

Nebezpečí, že by Rusko mohlo přejít k jaderným zbraním, je reálné. Ruský prezident Vladimir Putin zatím shledal, že je ve svém zájmu hovořit ve velké hře o možném použití jaderných zbraní – a zároveň instruovat svou vládu, aby popírala, že k jakékoli z jeho jaderných hrozeb kdy došlo – ale ve skutečnosti toho příliš neudělal. Ruské jaderné zbraně nebyly uvedeny do stavu nejvyšší pohotovosti a „taktické“ jaderné zbraně krátkého doletu, které budou s největší

pravděpodobností použity na Ukrajině, nebyly přesunuty z jejich centrálních skladovacích zařízení. Ale Putin si nemůže dovolit prohrát tuto válku, protože v ní strávil desítky tisíc ruských životů, a nyní má jen málo reálných možností, jak vyhrát. Putin ví překročení jaderného prahu by znamenalo obrovské náklady a rizika, ale pokud by byla volba mezi tím a ponižující porážkou, která by mohla způsobit ztrátu energie, mohl by klidně sáhnout po jaderném tlačítku.

Použití jaderných zbraní by pravděpodobně nevedlo k velkým ziskům na bojišti. Ukrajinci nesoustředili síly způsobem, který by je učinil zranitelnými vůči jaderným výbuchům, a většina cílů, které by mohly být zničeny jadernými zbraněmi, by mohla být zničena ruskými konvenčními raketami a drony.

Putin by ale mohl věřit, že jaderný útok by mohl přimět Ukrajince ke kapitulaci. Mohl by například na bojišti použít hrst jaderných zbraní a pak říci: „Pokud nebudete souhlasit s podmínkami Ruska, bude na řadě Charkov, pak Oděsa a pak...“ Putin se odvolával na „precedent“ Spojené státy . odehrávající se ve svržení jaderných zbraní na Hirošimu a Nagasaki a poté požadující kapitulaci Japonska.

Poradce prezidenta Joea Bidena pro národní bezpečnost Jake Sullivan veřejně varoval , že pokud by Rusko použilo jaderné zbraně, reakce by byla pro Rusko „katastrofální“, a nabídl Rusku více specifik v soukromí. Problémem je přijít s dostatečně vážnou reakcí, aby se vyrovnala rozhořčení nad použitím jaderných zbraní, ale ne tak závažnou, aby vytvořila masivní eskalační riziko ve státě, kterému vládne vůdce, který je natolik zoufalý, aby navzdory varování zahájil jaderný úder.

Jak Sullivanovo strohé varování jasně ukazuje, Bidenova administrativa zvažuje reakce, které zahrnují nejen politické odsouzení a dodatečné sankce, ale také vojenskou akci. Většina amerických analytiků a úředníků nehovoří o použití jaderných zbraní

v reakci, ale spíše o konvenčních úderech – možná ne na ruskou vlast, vzhledem k rizikům jaderné odvety, která by mohla přinést, ale na ruské síly na Ukrajině a jinde.

Ať už v dobrém nebo ve zlém, to by ze Spojených států učinilo přímého válečníka ve válce. To je přesně to, čemu se Biden snažil vyhnout, protože se obával, jak to říká, že přímé americko-ruské boje by vedly k „třetí světové válce“. Rusko by téměř jistě nějakým způsobem vrátilo úder, částečně aby odradilo Spojené státy od toho, aby šly dále. To by tedy vedlo k uplatnění článku V smlouvy NATO, podle kterého je útok na jednoho útokem na všechny. Odtud by věci mohly být velmi ošklivé, velmi rychle. Může existovat malá důvěra, že každá akce každé vojenské jednotky může být pečlivě kontrolována a každý zamýšlený signál pochopen.

Jako jeden příklad, pokud by americké údery byly pro Rusko skutečně „katastrofální“, ruské síly na Ukrajině by byly značně oslabeny. Ukrajinské síly by měly novou dramatickou příležitost k prudkému vzestupu vpřed. Snížené ruské síly je možná nebudou schopny zastavit, což by pak mohlo Putina vést k tomu, že znovu sáhl po jaderném tlačítku.

Čím déle bude válka pokračovat, tím více lidí bude umírat a tím více poroste jaderné nebezpečí. Je načase spolupracovat s Ukrajinou a začít zkoumat vyjednané ukončení konfliktu. To se však pravděpodobně nestane brzy, protože obě strany jsou optimistické, že by po dalších bojích mohly skončit v silnější pozici. Aby se snížilo riziko katastrofické eskalace, Bidenův tým musí pokračovat v používání stolních cvičení k rozehrání různých scénářů a provést několik kroků, aby zvážil všechna nebezpečí a důsledky. A Bidenova administrativa musí pokračovat ve zkoumání, jak by mohla ujistit paranoidního Putina, dokonce i v tak hrozných situacích, že Spojené státy nebudou dále eskalovat, pokud Rusko nepodnikne a nebude podnikat kroky ke zničení Ruska nebo sesazení Putina od moci.

Jakékoli použití jaderných zbraní by představovalo zničující nebezpečí. Spojené státy a jejich spojenci musí najít způsoby, jak snížit nebezpečí, a musí přemýšlet o několika krocích dopředu, aby zvažovali, jak by reagovali na ruské jaderné použití a co by nyní měli říci Rusku, aby je přesvědčili, aby neuvažovalo o tom, že by se snižovalo. jaderná cesta. Biden by měl i nadále dělat vše, co je v jeho silách, aby zajistil, že sedmasedmdesát let staré jaderné tabu bude pokračovat.

Matthew Bunn je profesorem praxe pro energetiku, národní bezpečnost a zahraniční politiku Jamese R. Schlesingera na Harvard Kennedy School a spoluřešitelem projektu řízení atomu v Belferově centru pro vědu a mezinárodní záležitosti Kennedy School.

Obrázek: Fasttailwind/Shutterstock.com.